

irodalmi hagyomány problematikus terminusának, valamint az alternatív kánonoknak és a kánonok alternatíváinak felvázolása és elemzése zárja.

Fazekas Andrea (Debreceni Egyetem)

Elhasználódott életek - Berniczky Éva Szerencseyökér című novelláskötetéről

Előadásom keretén belül az intellektuális kortárs magyar prózairodalom kárpátaljai képviselőjének, Berniczky Évának a 2018-ban megjelent *Szerencseyökér* című novelláskötetét mutatnám be. Nem kívánok hosszabban kitérni a művek narratológiai, illetve mágikus realista és női jegyeinek a vizsgálatára, inkább a kötet általánosabb bemutatására szorítkozom.

Az író a 90-es évek végétől publikál főleg novellákat. *A tojásárus hosszúnappja* című kötet (2004) után vált a modern magyar irodalom egyik ígéretes prózaírójává. Az egyénien mágikus hangvételű novelláskötet után 2007-ben megjelent *Méhe nélkül a bába* című novellákból összefűzött regénye. 2010-ben *Várkulcsa* című novelláskötete a Magvető Könyvkiadó gondozásában jelent meg, amely már sokkal kiforrottabb műveket tartalmaz, de a többi írásaihoz hasonlóan ez is egyszerre könnyfakasztó és olykor nevetető. Nyolc év hallgatás után idén jelent meg válogatott és új novellákat tartalmazó kötet a *Szerencseyökér*. Huszonhat történetet tár elénk bámulatosan lírizált írástechnikájával az író. A kárpátaljaiak hétköznapi életét, világlátását, nyelvi sokszínűségét, szellemi sajátosságait tükrözi, emberi sorsokat jelenít meg, amelyek olykor épp az abszurd élethelyzeteik által válnak hitelessé. Bár más és más szereplőről van szó, egy dologban nagyon hasonlítanak: mindannyiuk élete elhasználódott, nincs lehetőségük a változtatásra, lidércek pedig örökre kísértik őket.

Karácsonyi Krisztina (PTE Kerényi Károly Szakkollégium)

A magyarországi lovári dialektus néhány mondattani sajátossága

Előadásomban arra vállalkozom, hogy – ahogyan az a generatív nyelvészetben bevett szokás – egyetlen anyanyelvi beszélő nyelvi kompetenciája alapján bemutassam egy magyarországi oláh cigány nyelvjárás, a Baranya megyében beszélt lovári néhány mondattani sajátosságait, és összevegyem azokat a környező többségi nyelv, azaz a magyar mondattani jellemzőivel. Előadásom - a téma komplexitása és feltérképezetlensége okán - nem tárgyalja az összetett mondatokat.

A prezentáció elején ismertetem a kurrens nemzetközi szakirodalmakat, amelyek elméleti nyelvészeti - elsősorban nyelvtörténeti és morfoszintaktikai - szempontból vizsgálják a lovárit, ilyen módon ismertetve a dialektust; valamint a máig egyetlen magyar nyelvű, oláh cigány nyelvjárások mondattanával foglalkozó munkát is. Ezt követően röviden ismertetem adatgyűjtésem módszertanát, majd a konkrét gyűjtött nyelvi adatokat, melyeket mindvégig generatív nyelvészeti

szempontból releváns kategóriák szerint mutatok be. Végül az adatokból levonható lovári mondattani sajátosságokat tárgyalom majd.

Zágorhidi-Czigány Domonkos (ELTE Eötvös József Collegium)

Az etika önállóságáról – metafizikai megfontolások a kortárs analitikus szabad akart-vita kapcsán

A kortárs analitikus metaetikában a szabad akarat és a morális felelősség kapcsán zajló vita több helyütt is olyan tendenciákat mutat – nyíltan vagy rejtve –, melyek értelmében a vitatott jelenségek jó részét a filozófia más diszciplínáinak kellene kezelnie, vagy egyenesen más tudomány területére utalná át a problémákat. Mindeközben a filozófiai nézetkülönbségek elemzése is könnyen vezethet szkeptikus állásponthez – komoly érvek szólnak amellett, hogy semmilyen filozófiai nézett sem tartható, bármilyen álláspontra helyezkedjünk is egy vitában, konzisztensen úgysem tudunk érvelni mellette. Előadásomban amellett érvelek, hogy ezek a kételyek az etikát – természetéből fakadóan: szoros kapcsolatban áll mindennapi gyakorlatainkkal – nem érintik, ráadásul vannak független érveink is etikai nézeteink megtartása mellett.

Ezekből a belátásokból pedig olyan megfontolásokhoz juthatunk, melyek segítségével az első problémára is választ adhatunk. Azaz jó okunk lesz az etikai problémákat továbbra is a saját területükön kezelni, s az etikát saját jogán művelnünk. Ezeket a nézeteket a kortárs metaetikán belül, meglátásom szerint, a revizionista állásponttal lehet a legjobban összekapcsolni – vagyis úgy gondolom, az etikai fogalmaink újragondolása és az etika önállóságának védelmezése bizonyos értelemben együtt járnak.

Császár Andrea (PTE Kerényi Károly Szakkollégium)

A szabadság kérdése Hannah Arendt filozófiájában

„Mi a szabadság?” – ezt a kérdést teszi fel Hannah Arendt a *Múlt és jövő között. Nyolc gyakorlat a politikai gondolkodás terén* című, elsőként 1961-ben kiadott írásának negyedik fejezetének címében, melynek megválaszolását először reménytelen vállalkozásnak minősíti. Az 1967-ben keletkezett, *Freedom to be free* (A szabadság, hogy szabadok legyünk) esszéjében ugyanakkor már a tartós emberi szabadság megalapozására tett kísérletet. Az Arendt által használt szabadság kifejezés mindig a nyilvánosságban megvalósuló, politikai szabadságra vonatkozik, ahol is arra mint az ember belső képességére tekint és mint politikai realitásra, mely azonos az emberek közötti mozgástérrel, nem velünk született, hanem az emberek közötti kapcsolatrendszerrel jelöli. A szabadság az emberi diverzitás és együttélés mesterséges intézménye, melyhez elengedhetetlen a politika mint a szabad közösségi élet szférája. Arendt számára ugyanakkor a kezdet (natalitás) az ember legfőbb képessége; mely politikailag az ember szabadságával azonos. Előadásomban ennek az összetett politikai szabadságfogalomnak a vizsgálatára